

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัย การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๐ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ตามหลักอิทธิบาทธรรมในการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

๔.๖ ผลการวิเคราะห์การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิจัยแบบผสมวิธี

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=๓๗๐)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
- ชาย		๒๒๓	๖๐.๓
- หญิง		๑๔๗	๓๙.๗
รวม		๓๗๐	๑๐๐.๐
อายุ			
- ต่ำกว่า ๒๐ ปี		๒๘	๗.๖
- ๒๐ - ๓๐ ปี		๓๗	๑๐.๐
- ๓๑ - ๔๐ ปี		๖๖	๑๗.๗
- ๔๑ - ๕๐ ปี		๙๕	๒๕.๗
- ๕๑ - ๖๐ ปี		๙๙	๒๖.๘
- ๖๑ ปีขึ้นไป		๔๕	๑๒.๒
รวม		๓๗๐	๑๐๐.๐
อาชีพ			
- นักเรียน/นักศึกษา		๔๑	๑๑.๑
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		๒๒	๕.๙
- พนักงานเอกชน		๔๐	๑๐.๘
- เจ้าของกิจการ		๒๑	๕.๗
- รับจ้างอิสระ		๑๖๙	๔๕.๗
- อื่น ๆ		๗๗	๒๐.๘
รวม		๓๗๐	๑๐๐.๐
ระดับการศึกษา			
- ระดับประถมศึกษา		๑๕๙	๔๓.๐
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		๗๑	๑๙.๐
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		๗๙	๒๑.๔
- ระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)		๒๘	๗.๖
- ระดับปริญญาตรี		๒๘	๗.๖
- ระดับสูงกว่าปริญญาตรี		๕	๑.๔
รวม		๓๗๐	๑๐๐.๐

ระดับรายได้ต่อเดือน (ส่วนบุคคล)		
- ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๑๖๑	๔๓.๕
- ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๑๕	๓๑.๑
- ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๔๒	๑๑.๔
- ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๔๐	๑๐.๘
- ๒๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๑๒	๓.๒
รวม	๓๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓ และเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗

อายุของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๕๑ – ๖๐ ปี จำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ รองลงมา มีอายุระหว่าง ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ และมีอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖

อาชีพของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างอิสระ จำนวน ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ รองลงมา มีอาชีพอื่นๆ จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ และเจ้าของกิจการ มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗

ระดับการศึกษาของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๐ รองลงมาอยู่ในระดับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔ และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔

รายได้ต่อเดือนของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕ และรองลงมา มีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑ และมีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒

สรุป ประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง ๕๑ – ๖๐ ปี ประกอบอาชีพรับจ้างอิสระ มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และส่วนใหญ่ รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านสาเหตุของหมอกควัน ด้านผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน ด้านหน่วยงานรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน และด้านการรณรงค์ในการจัดการหมอกควัน แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ ๔.๒ – ๔.๗

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม

(n=๓๗๐)

การจัดการหมอกควัน	ระดับการจัดการ		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
๑. ด้านสาเหตุของหมอกควัน	๒.๙๗	๐.๘๐๓	ปานกลาง
๒. ด้านผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน	๓.๔๗	๐.๗๗๒	ปานกลาง
๓. ด้านหน่วยงานรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาหมอกควัน	๓.๔๐	๐.๘๒๙	ปานกลาง
๔. ด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน	๓.๔๘	๐.๖๘๑	ปานกลาง
๕. ด้านการรณรงค์ในการจัดการหมอกควัน	๓.๓๓	๐.๘๐๘	ปานกลาง
โดยภาพรวม	๓.๓๓	๐.๕๕๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๓๓$, S.D. = ๐.๕๕๗) และเมื่อจำแนกรายเป็นด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน อยู่ในลำดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๓.๔๘$, S.D. = ๐.๖๘๑) รองลงมาคือด้านผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน ($\bar{x} = ๓.๔๗$, S.D. = ๐.๗๗๒) ส่วนด้านสาเหตุของหมอกควัน อยู่ในลำดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๒.๙๗$, S.D. = ๐.๘๐๓)

สรุป ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน มากที่สุด และในด้านสาเหตุของหมอกควัน น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน
ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสาเหตุของหมอกควัน

(n=๓๗๐)

สาเหตุของหมอกควัน	ระดับการจัดการ		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
๑. หมอกควันเกิดจากไฟป่าโดยธรรมชาติ	๒.๑๒	๑.๒๘๑	น้อย
๒. หมอกควันที่เกิดจากการเผาป่าโดยฝีมือมนุษย์	๔.๑๖	๐.๙๙๔	มาก
๓. หมอกควันที่เกิดจากการเผาขยะในชุมชน	๓.๐๖	๑.๑๗๒	ปานกลาง
๔. หมอกควันที่เกิดจากการเผาเศษวัสดุในชุมชน	๒.๙๐	๑.๑๐๖	ปานกลาง
๕. หมอกควันที่เกิดจากการเผาจากเตาเผา อุตสาหกรรมในชุมชน	๒.๕๙	๑.๓๔๐	ปานกลาง
โดยภาพรวม	๒.๙๗	๐.๘๐๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม ด้านสาเหตุของหมอกควัน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๙๗$, S.D. = ๐.๘๐๓) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = ๔.๑๖$, S.D. = ๐.๙๙๔) ในข้อที่ว่า หมอกควันที่เกิดจากการเผาป่าโดยฝีมือมนุษย์ รองลงมาคือ หมอกควันที่เกิดจากการเผาขยะในชุมชน ($\bar{x} = ๓.๐๖$, S.D. = ๑.๑๗๒) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = ๒.๑๒$, S.D. = ๑.๒๘๑) ในข้อที่ว่า หมอกควันเกิดจากไฟป่าโดยธรรมชาติ

สรุป ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านสาเหตุของหมอกควัน ในข้อที่ว่า หมอกควันที่เกิดจากการเผาป่าโดยฝีมือมนุษย์ มากที่สุด และในข้อที่ว่า หมอกควันเกิดจากไฟป่าโดยธรรมชาติ น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน
ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน

(n=๓๗๐)

ผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน	ระดับการจัดการ		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
๑. หมอกควันอาจทำให้การขับเคลื่อนยานพาหนะเกิดอุบัติเหตุได้	๓.๐๗	๑.๒๓๙	ปานกลาง
๒. ประชาชนในชุมชนเป็นโรคภูมิแพ้จากหมอกควัน	๓.๘๔	๐.๙๗๓	มาก
๓. หมอกควันทำให้เกิดความเสียหายต่อการท่องเที่ยวในชุมชน	๓.๕๐	๑.๐๒๐	มาก
๔. หมอกควันทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพ	๓.๙๕	๐.๙๒๔	มาก
๕. ปัญหาหมอกควันทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร	๓.๐๐	๑.๒๗๔	ปานกลาง
โดยภาพรวม	๓.๔๗	๐.๗๗๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม ด้านผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 0.772) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.924) ในข้อที่ว่า หมอกควันทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพ รองลงมาคือ ประชาชนในชุมชนเป็นโรคภูมิแพ้จากหมอกควัน ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.973) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 1.274) ในข้อที่ว่า ปัญหาหมอกควันทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร

สรุป ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน ในข้อที่ว่า หมอกควันทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพ มากที่สุด และในข้อที่ว่า ปัญหาหมอกควันทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหน่วยงานรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาหมอกควัน

(n=๓๗๐)

หน่วยงานรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาหมอกควัน	ระดับการจัดการ		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
๑. ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันจากหน่วยงาน	๓.๒๙	๐.๙๙๔	ปานกลาง
๒. หน่วยงานมีการเฝ้าระวังและล่าตระเวนไฟป่า	๓.๓๗	๐.๙๘๓	ปานกลาง
๓. หน่วยงานมีบทบาทในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน	๓.๔๕	๑.๐๖๔	ปานกลาง
๔. หน่วยงานใช้มาตรการและกฎหมายการจัดการเผาป่าอย่างเข้มงวด	๓.๔๓	๐.๙๕๕	ปานกลาง
๕. หน่วยงานมีการส่งเสริมความรู้การนำเกษตรอินทรีย์เพื่อลดการเผา	๓.๔๕	๑.๐๒๒	ปานกลาง
โดยภาพรวม	๓.๔๐	๐.๘๒๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม ด้านหน่วยงานรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 0.829) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 1.064) ในข้อที่ว่าหน่วยงานมีบทบาทในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน และรองลงมาคือ หน่วยงานมีการ ส่งเสริมความรู้การนำเกษตรอินทรีย์เพื่อลดการเผา ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 1.022) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = 0.994) ในข้อที่ว่า ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันจากหน่วยงาน

สรุป ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านหน่วยงานรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ในข้อที่ว่า หน่วยงานมีบทบาทในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน มากที่สุด และในข้อที่ว่า ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันจากหน่วยงาน น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน
ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน

(n=๓๗๐)

องค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน	ระดับการจัดการ		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
๑. สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาหมอกควัน	๓.๕๒	๐.๘๗๑	มาก
๒. มีความรู้และเข้าใจถึงปัญหาหมอกควัน	๓.๔๘	๐.๘๔๐	ปานกลาง
๓. กฎหมายข้อบังคับควบคุมการเผาป่า	๓.๔๓	๐.๘๓๑	ปานกลาง
๔. บทบาทและหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชน	๓.๕๕	๐.๘๕๐	มาก
๕. เสริมสร้างความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยง	๓.๔๔	๐.๙๕๖	ปานกลาง
โดยภาพรวม	๓.๔๘	๐.๖๘๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม ด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.681) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.850) ในข้อที่ว่า ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชน รองลงมาคือ ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาหมอกควัน ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.871) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.43$, S.D. = 0.831) ในข้อที่ว่า ทราบถึงกฎหมายข้อบังคับควบคุมการเผาป่า

สรุป ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน ในข้อที่ว่า ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชน มากที่สุด และในข้อที่ว่า ทราบถึงกฎหมายข้อบังคับควบคุมการเผาป่าน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน
ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการรณรงค์ในการจัดการหมอกควัน

(n=๓๗๐)

การรณรงค์ในการจัดการหมอกควัน	ระดับการจัดการ		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.	
๑. มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน	๓.๔๙	๐.๙๙๓	ปานกลาง
๒. ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน	๓.๔๓	๐.๘๔๐	ปานกลาง
๓. การจัดฝึกอบรม ในการจัดกิจกรรมเพื่อลดการเผา ในชุมชน	๓.๒๖	๐.๙๙๘	ปานกลาง
๔. ทุกภาคส่วนมีการเฝ้าระวังและลาดตระเวนในพื้นที่ เสี่ยง	๓.๔๑	๑.๐๑๗	ปานกลาง
๕. มีการจัดประกวดมอบรางวัลแก่ชุมชนที่มีการทำ กิจกรรมเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน	๓.๐๗	๑.๒๑๒	ปานกลาง
โดยภาพรวม	๓.๓๓	๐.๘๐๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม ด้านการรณรงค์ในการจัดการหมอกควัน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๓๓$, S.D. = ๐.๘๐๘) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = ๓.๔๙$, S.D. = ๐.๙๙๓) ในข้อที่ว่า มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน รองลงมาคือ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน ($\bar{x} = ๓.๔๓$, S.D. = ๐.๘๔๐) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = ๓.๐๗$, S.D. = ๑.๒๑๒) ในข้อที่ว่า มีการจัดประกวดมอบรางวัลแก่ชุมชนที่มีการทำกิจกรรมเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน

สรุป ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการรณรงค์ในการจัดการหมอกควัน ในข้อที่ว่า มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน มากที่สุด และในข้อที่ว่า มีการจัดประกวดมอบรางวัลแก่ชุมชนที่มีการทำกิจกรรมเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน น้อยที่สุด

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระดับรายได้ต่อเดือน แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามเพศ

(n=๓๗๐)					
เพศ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๒๒๓	๓.๓๒	๐.๕๔๑	-๐.๔๑๔	๐.๖๗๙
หญิง	๑๔๗	๓.๓๔	๐.๕๕๘		

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามเพศ ได้แก่ ชาย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๓๒ และหญิง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๔ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป ประชาชนเพศชายและเพศหญิงในตำบลแม่ทา มีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ ระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามอายุ ของประชาชน

(n=๓๗๐)

อายุ	n	$\bar{x}$	S.D.
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒๘	๓.๑๒	๐.๖๕๕
๒๐ – ๓๐ ปี	๓๗	๓.๓๙	๐.๕๑๐
๓๑ – ๔๐ ปี	๖๖	๓.๓๗	๐.๔๗๐
๔๑ – ๕๐ ปี	๙๕	๓.๓๑	๐.๕๘๓
๕๑ – ๖๐ ปี	๙๙	๓.๔๒	๐.๕๓๙
๖๑ ปีขึ้นไป	๔๕	๓.๒๐	๐.๕๑๖
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๐	๓.๓๓	๐.๕๔๗

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามอายุ

ค่าความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๑๖๒	๕	๐.๖๓๒	๒.๑๓๙	๐.๐๖๐
ภายในกลุ่ม	๑๐๗.๖๓๗	๓๖๔	๐.๒๙๖		
ผลรวม	๑๑๐.๗๙๙	๓๖๙			

จากตารางที่ ๔.๙, ๔.๑๐ พบว่า การเปรียบเทียบระดับการจัดการตามระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชาชนที่มีช่วงอายุ ต่ำกว่า ๒๐ ปี, ๒๐ – ๓๐ ปี, ๓๑ – ๔๐ ปี, ๔๑ – ๕๐ ปี, ๕๑ – ๖๐ ปี และอายุตั้งแต่ ๖๑ ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นในการจัดการไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป ประชาชนในตำบลแม่ทาที่มีอายุต่างกัน มีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ ระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ ของประชาชน

(n=๓๗๐)

อาชีพ	n	$\bar{x}$	S.D.
นักเรียน/นักศึกษา	๔๑	๓.๒๑	๐.๕๖๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๒๒	๓.๒๒	๐.๖๒๗
พนักงานเอกชน	๔๐	๓.๓๑	๐.๔๗๔
เจ้าของกิจการ	๒๑	๓.๒๘	๐.๕๗๖
รับจ้างอิสระ	๑๖๙	๓.๓๙	๐.๕๖๖
อื่นๆ	๗๗	๓.๓๒	๐.๕๐๑
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๐	๓.๓๓	๐.๕๔๗

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

ค่าความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๔๘๐	๕	๐.๒๙๖	๐.๙๘๕	๐.๔๒๗
ภายในกลุ่ม	๑๐๙.๓๒๐	๓๖๔	๐.๓๐๐		
ผลรวม	๑๑๐.๗๙๙	๓๖๙			

จากตารางที่ ๔.๑๑,๔.๑๒ พบว่า การเปรียบเทียบระดับการจัดการตามระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา, รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ, พนักงานเอกชน, เจ้าของกิจการ, รับจ้างอิสระ และอื่นๆ มีระดับความคิดเห็นในการจัดการไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป ประชาชนในตำบลแม่ทามีอาชีพต่างกัน มีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ ระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา ของประชาชน

(n=๓๗๐)

ระดับการศึกษา	n	$\bar{x}$	S.D.
ประถมศึกษา	๑๕๙	๓.๓๐	๐.๕๗๒
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๑	๓.๔๓	๐.๖๒๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๗๙	๓.๓๑	๐.๕๑๙
ระดับอนุปริญญา	๒๘	๓.๓๒	๐.๔๕๖
ระดับปริญญาตรี	๒๘	๓.๒๙	๐.๓๒๒
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	๕	๓.๔๐	๐.๕๐๖
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๐	๓.๓๓	๐.๕๔๗

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ค่าความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๓๕	๕	๐.๒๐๗	๐.๖๘๖	๐.๖๓๔
ภายในกลุ่ม	๑๐๙.๗๖๕	๓๖๔	๐.๓๐๒		
ผลรวม	๑๑๐.๘๐๐	๓๖๙			

จากตารางที่ ๔.๑๓,๔.๑๔ พบว่า การเปรียบเทียบระดับการจัดการตามระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น, มัธยมศึกษาตอนปลาย, ระดับอนุปริญญา, ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นในการจัดการไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป ประชาชนในตำบลแม่ทาที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่างกันมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ ระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ ของประชาชน

(n=๓๗๐)

ระดับรายได้	n	$\bar{x}$	S.D.
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๑๖๑	๓.๒๑	๐.๕๕๙
๕, ๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๑๕	๓.๔๔	๐.๕๓๒
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๔๒	๓.๔๑	๐.๕๒๗
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๔๐	๓.๒๘	๐.๔๘๒
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๒	๓.๖๗	๐.๔๘๐
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๐	๓.๓๓	๐.๕๔๗

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามรายได้

ค่าความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕.๓๔๑	๔	๑.๓๓๕	๔.๖๒๒**	๐.๐๐๑
ภายในกลุ่ม	๑๐๕.๔๕๘	๓๖๕	๐.๒๘๙		
ผลรวม	๑๑๐.๗๙๙	๓๖๙			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๕,๔.๑๖ พบว่า การเปรียบเทียบระดับการจัดการตามระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชาชนที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท, ๕, ๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท, ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท, ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท และ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นในการจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยวิธีหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตาราง ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LED) จำแนกตามรายได้ผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับรายได้		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๑ ขึ้นไป
	$\bar{X}$	๓.๒๑	๓.๔๔	๓.๔๑	๓.๒๘	๓.๖๗
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๓.๒๑	-	-๐.๒๒๗*	-๐.๑๙๕*	-๐.๖๔๑	-๐.๔๕๓*
๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐	๓.๔๔	-	-	-๐.๐๓๒	๐.๑๖๓	-๐.๒๒๕
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐	๓.๔๑	-	-	-	๐.๑๓๑	-๐.๒๕๘
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐	๓.๒๘	-	-	-	-	-๐.๓๘๙*
๒๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๓.๖๗	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของประชาชนที่มีการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมจำแนกตามระดับรายได้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ คือ ประชาชนที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท, ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท, ประชาชนที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป และ ประชาชนที่มีระดับรายได้ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

สรุป ประชาชนในตำบลแม่ทาที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน คือ ประชาชนที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท, ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท, ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป และ ประชาชนที่มีระดับรายได้ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการจัดการน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๑๘ ตารางสรุปสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน ที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	การทดสอบ		Sig.	ผลการ ทดสอบ
			ค่า t	ค่า F		
๑	เพศ	การจัดการหมอกควัน ของประชาชน	-๐.๔๑๔	-	๐.๖๗๙	ปฏิเสธ
๒	อายุ	การจัดการหมอกควัน ของประชาชน	-	๒.๑๓๙	๐.๐๖๐	ปฏิเสธ
๓	อาชีพ	การจัดการหมอกควัน ของประชาชน	-	๐.๙๘๕	๐.๔๒๗	ปฏิเสธ
๔	ระดับ การศึกษา	การจัดการหมอกควัน ของประชาชน	-	๐.๖๘๖	๐.๖๓๔	ปฏิเสธ
๕	รายได้	การจัดการหมอกควัน ของประชาชน	-	๔.๖๒๒	๐.๐๐๑	ยอมรับ

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานจำนวน ๕ สมมติฐาน มีสมมติฐานที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนสมมติฐานที่ ๕ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ รายได้ต่อเดือน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

๔.๔.๑ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ด้านฉันทะ

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน
จังหวัดเชียงใหม่ส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการจัดการหมอกควันของ
ประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหา
น้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๙ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค การจัดการหมอกควันของ
ประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านฉันทะ

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	จำนวนเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น	๒๐
๒	ประชาชนเกิดความเคยชินจึงทำให้ปล่อยในบางครั้ง	๑๖
๓	ขาดงบประมาณในการแก้ไขปัญหา	๑๑

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในด้าน
ฉันทะ คือ จำนวนเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมา
ขึ้น มากที่สุด จำนวน ๒๐ คน รองลงมา คือ ประชาชนเกิดความเคยชินจึงทำให้ปล่อยในบางครั้ง
จำนวน ๑๖ คน และขาดงบประมาณในการแก้ไขปัญหา น้อยที่สุด จำนวน ๑๑ คน

ตารางที่ ๔.๒๐ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ การจัดการหมอกควันของประชาชน
ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านฉันทะ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีงบประมาณมาสนับสนุนให้มากขึ้น	๑๗
๒	หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วม เข้มงวดและการจัดการอย่างต่อเนื่อง	๑๕
๓	ชุมชนควรลดการเผาขยะและการลักลอบจุดไฟเผาป่า	๘

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านฉันทะ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีงบประมาณสนับสนุนให้มากขึ้น มากที่สุด จำนวน ๑๗ คน รองลงมา คือ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วม เข้มงวดและการจัดการอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๑๕ คน และชุมชนควรลดการเผาขยะและการลักลอบจุดไฟเผาป่า น้อยที่สุด จำนวน ๘ คน

ตารางที่ ๔.๒๑ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านวิธีะ

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	ประชาชนในชุมชนขาดการปฏิบัติตามนโยบาย	๑๓
๒	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่เข้มงวด ขาดการรณรงค์การป้องกันไฟป่าและผลกระทบจากหมอกควันอย่างต่อเนื่อง	๑๐
๓	ประชาชนขาดความตระหนักถึงปัญหาที่จะตามมาจากปัญหาหมอกควัน	๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในด้านวิธีะ คือ ประชาชนในชุมชนขาดการปฏิบัติตามนโยบาย มากที่สุด จำนวน ๑๓ คน รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่เข้มงวด ขาดการรณรงค์การป้องกันไฟป่าและผลกระทบจากหมอกควันอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๑๐ คน และประชาชนขาดความตระหนักถึงปัญหาที่จะตามมาจากปัญหาหมอกควัน น้อยที่สุด จำนวน ๕ คน

ตารางที่ ๔.๒๒ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านวิธีะ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ประชาชนควรปฏิบัติตามนโยบายและข้อบังคับในช่วงห้ามเผาหรือฤดูแล้ง	๑๒
๒	หน่วยงานราชการในชุมชนต้องมีการลงโทษผู้กระทำผิด	๑๐
๓	มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องในชุมชน	๖

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านวิธีะ คือ ประชาชนควรปฏิบัติตามนโยบายและข้อบังคับในช่วงห้ามเผาหรือฤดูแล้ง มากที่สุด จำนวน ๑๒ คน รองลงมา คือ หน่วยงานราชการในชุมชนต้องมีการลงโทษผู้กระทำผิด จำนวน ๑๐ คน และมีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องในชุมชน น้อยที่สุด จำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๔.๒๓ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านจิตตะ

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	ในชุมชนมีการลักลอบเผาป่า เพื่อหาของป่าและล่าสัตว์	๑๕
๒	เนื่องจากประชาชนยังมีการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อทำการเกษตร	๑๓
๓	ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจผลกระทบอันเกิดจากหมอกควันและไฟป่า	๙

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในด้านจิตตะ คือ ในชุมชนมีการลักลอบเผาป่า เพื่อหาของป่าและล่าสัตว์ มากที่สุด จำนวน ๑๕ คน รองลงมา คือ เนื่องจากประชาชนยังมีการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อทำการเกษตร จำนวน ๑๓ คน และประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจผลกระทบอันเกิดจากหมอกควันและไฟป่า น้อยที่สุด จำนวน ๙ คน

ตารางที่ ๔.๒๔ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านจิตตะ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรปลูกจิตสำนึกให้รักบ้านเกิด ไม่มองเพียงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ตนเองมากเกินไป	๑๒
๒	เปลี่ยนวิธีการทำลายเศษวัสดุทางการเกษตรลดการเผาทำลาย	๘
๓	ไม่จุดไฟเผาป่าและวัสดุทางการเกษตรในช่วงรณรงค์การเผา	๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านจิตตะ คือ ควรปลูกจิตสำนึกให้รักบ้านเกิด ไม่มองเพียงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ตนเองมากเกินไป มากที่สุด จำนวน ๑๒ คน รองลงมา คือ เปลี่ยนวิธีการทำลายเศษวัสดุทางการเกษตรลดการเผาทำลาย จำนวน ๘ คน และไม่จุดไฟเผาป่าและวัสดุทางการเกษตรในช่วงรณรงค์การเผา น้อยที่สุด จำนวน ๕ คน

ตารางที่ ๔.๒๕ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านวิม้งสา

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงมาแก้ไขปัญหาการเผาป่าไม่ทันท่วงที	๙
๒	งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ	๕
๓	ประชาชนในชุมชนยังขาดความร่วมมือและความสามัคคีกัน ในการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น	๔

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในด้านวิม้งสา คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงมาแก้ไขปัญหาการเผาป่าไม่ทันท่วงที มากที่สุด จำนวน ๙ คน รองลงมา คือ งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ จำนวน ๕ คน และประชาชนในชุมชนยังขาดความร่วมมือและความสามัคคีกัน ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น น้อยที่สุด จำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๔.๒๖ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านวิม้งสา

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเข้ามาทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนมากขึ้น	๑๐
๒	หน่วยงานควรจัดสรรงบประมาณมาแก้ไขปัญหามหมอกควันเพิ่มมากขึ้น	๘
๓	ประชาชนร่วมกันสามัคคีช่วยกันแก้ปัญหามหมอกควันและไฟป่า	๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านวิม้งสา คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเข้ามาทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนมากขึ้น มากที่สุด จำนวน ๑๐ คน รองลงมา คือ หน่วยงานควรจัดสรรงบประมาณมาแก้ไขปัญหามหมอกควันเพิ่มมากขึ้น จำนวน ๘ คน และประชาชนร่วมกันสามัคคีช่วยกันแก้ปัญหามหมอกควันและไฟป่า น้อยที่สุด จำนวน ๕ คน

๔.๕ แนวทางการ นำหลัก อิทธิบาทมาประยุกต์ใช้ในการจัดการหมอกควัน ของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่น่าเสนอได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน ๘ รูป/คน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการ นำหลักอิทธิบาทมาประยุกต์ใช้ในการจัดการหมอกควัน
ของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล
ประกอบด้วย

๑. พระครูวินิจสุภาจาร เจ้าคณะอำเภอแม่ออน
๒. พระครูอมรรธรรมวงศ์ เจ้าคณะตำบลแม่ทา
๓. พระอธิการสมพงษ์ ฐานวีโร ประธานหน่วยอบรมประชาชนตำบลแม่ทา
๔. นางสาวภัทราพร ลายจุด นายอำเภอแม่ออน
๕. นายกนกศักดิ์ ดวงแก้วเรือน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา
๖. นายอุทัย ปวงอุป กำนันตำบลแม่ทา
๗. นางทัศนีย์ คำดา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ทา
๘. นายประพัฒน์ อภัยมูล ปราชญ์ชาวบ้าน

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ความพึงพอใจต่อการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัด
เชียงใหม่ **ด้านฉันทะ** จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน
กล่าวคือ เกิดความพอใจในการจัดการหมอกควันระดับหนึ่งของทุกปีที่ผ่านมา แต่การแก้ปัญหาใน
ทุกๆ ปีก็ไม่สามารถทำให้ปัญหาหมอกควันหมดไปได้ เพราะยังพบว่าปัญหายังเกิดขึ้นอยู่ในทุกๆ ปี
ในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม ในส่วนของตำบลแม่ทาและทุกๆ ตำบลในเขตอำเภอ
แม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับผลกระทบในเรื่องของหมอกควันทุกๆ ปี แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ก็พยายามช่วยกันแก้ไขปัญหาอยู่ทุกๆ ปี ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“ในส่วนตัวแล้วถือว่ามีความพอใจในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในทุกๆ ปีที่ได้ร่วมมือกัน
แก้ไขปัญหาในส่วนของหน่วยงานและประชาชน แต่ส่วนตัวคิดว่าควรจะได้ได้รับความร่วมมือ
จากประชาชนในพื้นที่มากกว่านี้ที่จะร่วมกันป้องกันการเผาป่า เพราะไฟป่าเป็นสาเหตุของการเกิด
หมอกควันทั้งที่เกิดโดยธรรมชาติและฝีมือมนุษย์เอง”^๑

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ในส่วนของราชการได้พยายามแก้ไขปัญหาหมอกควัน
ในพื้นที่โดยเริ่มจากการแก้ไขที่สาเหตุของปัญหาหมอกควันคือการจุดไฟเผาป่า แต่อาศัยเพียงในส่วน
ของราชการไม่สามารถแก้ไขปัญหาหมอกควันได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ
ประชาชนในพื้นที่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

^๑ สัมภาษณ์ นางสาวภัทราพร ลายจุด, นายอำเภอแม่ออน, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

“ในส่วนของฝ่ายปกครองได้นโยบายมาปฏิบัติในการแก้ไขปัญหามอกคว้นอยู่ประจำทุกปี แต่ก็ไม่ได้รับความร่วมมือจากทางประชาชนในชุมชนบางกลุ่มเท่าที่ควร จึงเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขในทุกๆ ปี”^๒

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ยังมีประชาชนในชุมชนส่วนหนึ่งหรือบางกลุ่มที่ยังไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามอกคว้นในชุมชน ทั้งนี้ อาจเกิดจากขาดความสนใจและความตระหนักในเรื่องผลกระทบของปัญหามอกคว้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว การจัดการหรือการแก้ไขปัญหามอกคว้นในเขตตำบลแม่ทา ยังถือว่ายังไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเท่าที่ควร ทางราชการต้องหาวิธีการให้ประชาชนได้ทราบถึงผลกระทบของปัญหามอกคว้นให้มากขึ้น แต่ในภาพรวมแล้วทั้งในส่วนราชการและประชาชนก็ถือว่าพอใจในระดับหนึ่งที่ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหามอกคว้นเท่าที่ผ่านมา

๒) ความพยายามในการจัดการมอกคว้น ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านวิธีะ** จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ในส่วนของราชการและประชาชนนั้นได้ช่วยกันป้องกันการเผาป่า เผาวัชดุทางการเกษตร และการเผาจากอุตสาหกรรม ในช่วงฤดูแห้งคือช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายนของทุกๆ ปี เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหามอกคว้นในอากาศที่เป็นปัญหาใหญ่ของภาคเหนือ ซึ่งส่งผลกระทบต่อในหลายด้าน เช่น การท่องเที่ยว การจับซื้อยานพาหนะ และปัญหาสุขภาพ เป็นต้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“ปัญหามอกคว้นในตำบลแม่ทาส่วนใหญ่เกิดจากการเผาป่า เผาวัชดุทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ทั้งที่เกิดจากพื้นที่ตำบลแม่ทาเองและพื้นที่ตำบลใกล้เคียงที่ติดต่อกันด้วย ในส่วนทางฝ่ายบริหารของตำบลก็พยายามช่วยกันรณรงค์และป้องกันอยู่ตลอด”^๓

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ปัญหามอกคว้นในตำบลแม่ทานั้นเกิดจากสาเหตุหลักคือจากการเผาป่าและการเผาวัชดุทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และไม่เพียงเกิดในเขตตำบลแม่ทาเท่านั้นยังเกิดจากพื้นที่ใกล้เคียงและส่งผลกระทบต่อตำบลแม่ทาดด้วย ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“ปัญหามอกคว้นที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของประชาชนในตำบลแม่ทา ทำให้ประชาชนเกิดโรคทางเดินหายใจและภูมิแพ้มากขึ้น และเข้ารับการรักษาในสาธารณสุขในตำบลและโรงพยาบาลในอำเภอแม่ฮ่องสอนมากขึ้นทุกปี”^๔

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ผลกระทบของปัญหามอกคว้นทำให้ประชาชนเกิดโรคเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการแก้ไขก็จะทำให้ประชาชนเป็นโรคภูมิแพ้และทางเดินหายใจมากขึ้น ดังนั้น ประชาชนควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตัวเองและสังคมในอนาคตอันใกล้ด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหามอกคว้นที่เกิดขึ้นในตำบลแม่ทาควรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น ในส่วนของการท่องเที่ยว สุขภาพ โดยเร็วเพื่อที่จะรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่ทาและใกล้เคียง

^๒ สัมภาษณ์ นายอุทัย ปวงอุป, กำนันตำบลแม่ทา, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ นายกนกศักดิ์ ดวงแก้วเรือน, นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ทา, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๔ สัมภาษณ์ นางทัศนีย์ คำตา, ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ทา, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

๓) ความสนใจ เอาใจใส่ ในการจัดการหมอกควัน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านจิตตะ** จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ประชาชนในตำบลแม่ทาและหน่วยงานในตำบลแม่ทา ควรหันมาช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น ในส่วนของหน่วยงานก็ควรมีโครงการ นโยบาย มาตรการรักษาทรัพยากรธรรมชาติลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าทดแทน การสร้างฝายชะลอน้ำ เป็นต้น เพื่อเพิ่มแหล่งน้ำและพื้นที่สีเขียวให้กับตำบล เพราะในอดีตและปัจจุบันมีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“ทรัพยากรธรรมชาติในตำบลแม่ทาเริ่มเสื่อมโทรมลง จากการบุกรุกป่าไม้เพื่อทำการเกษตรและการตัดไม้ทำลายป่ามาสร้างบ้านเรือน ทำให้แหล่งน้ำธรรมชาติในตำบลแห้งขาดลง เมื่อสิ่งเหล่านี้หมดไปก็ไม่มีแหล่งน้ำไปกั้นไฟป่าที่เกิดขึ้น ทำให้ความรุนแรงของไฟป่าที่เกิดขึ้นรุนแรงขึ้นในทุกๆ ปี”^๕

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า การที่มนุษย์ทำลายทรัพยากรธรรมชาตินั้นส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมกับตัวมนุษย์เอง ทั้งภัยทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นเหมือนกันทั่วโลก ดังนั้นมนุษย์หากรักตัวเองก็ควรหันมาดูแลทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน ใส่ใจ รู้คุณค่า และเรียนรู้ความเป็นจริงของชีวิตจากธรรมชาติ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“มนุษย์เราในปัจจุบันเจริญแค่ว่าในทางโลกแต่ทางธรรมและจิตใจไม่ได้เจริญตาม ตรงกันข้ามพากันละเลยหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่มีส่วนสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวัน มองแต่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไปจนไม่คิดถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับสังคมรอบข้าง”^๖

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนใช้ชีวิตในทุกวันนี้อย่างประมาทขาดความเอาใจใส่สิ่งรอบๆ ตัวเอง ทั้งธรรมชาติและหลักพระพุทธศาสนาที่เป็นแหล่งยึดเหนี่ยวจิตใจมนุษย์ตั้งแต่อดีตมาจากรุ่นสู่รุ่น จึงทำให้พากันทำลายสังคมและธรรมชาติจนเกิดปัญหาภัยพิบัติตามมา

กล่าวโดยสรุปแล้ว มนุษย์เราในปัจจุบันควรหันมาดูแลธรรมชาติให้มากขึ้นเพื่อสุขภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคตอันไกล ควรยึดหลักธรรมพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติใช้และประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

๔) ร่วมกันพิจารณาในเรื่องการจัดการหมอกควัน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านวิมังสา** จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ในด้านปัญหาหมอกควันประชาชนควรพิจารณาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากสิ่งใดเป็นอันดับแรก แล้วมาพิจารณาต่อว่ามีหนทางในการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร และร่วมกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นไม่ควรแก้ไขแค่ผลของปัญหานั้น เพราะจะทำให้ไม่พบหนทางสิ้นสุดแห่งปัญหานั้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“ทุกปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางโลกหรือทางธรรมล้วนมีทางออกแห่งปัญหา อย่างเช่นปัญหาหมอกควัน รู้ว่าต้นเหตุมันเกิดจะสิ่งไหนก็ควรไปแก้ไขที่สาเหตุแห่งปัญหา”^๗

^๕ สัมภาษณ์ นายประพัฒน์ อภัยมูล, ปราชญ์ชาวบ้าน, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๖ สัมภาษณ์ พระอธิการสมพงษ์ ฐานวิโร, ประธานหน่วยอบรมประชาชนตำบลแม่ทา, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๗ สัมภาษณ์ พระครูอมรธรรมวงศ์, เจ้าคณะตำบลแม่ทา – ทาเหนือ, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

กล่าวโดยสรุปแล้ว ทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันแก้ไขที่ต้นเหตุแห่งปัญหาของหมอกควัน เช่น ไฟป่า การเผาเศษวัสดุทางการเกษตร ก็ควรหาวิธีการหรือนำนโยบายไปแก้ไขในส่วนนั้น หากปัญหาเกิดจากตัวมนุษย์ก็ควรหาวิธีการหรือสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากตัวประชาชนเอง

๕) ทศนคติของประชาชนที่ควรนำหลักอิทธิบาทธรรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การใช้หลักอิทธิบาทธรรมเข้าไปช่วยในการแก้ไขปัญหามหมอกควันในตำบลแม่ทาจะช่วยให้ประชาชนในเขตตำบลแม่ทารู้จักเอาใจใส่ในหน้าที่ความเป็นอยู่ สังคมรอบข้างมากขึ้น มีความพอใจในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชนที่ผูกพันกับธรรมชาติมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ไม่เพียรพยายามที่จะ ไขว่คว้าสิ่งที่ไม่จำเป็นมาสู่สังคมชนบทหรือการนำวิถีคนในเมืองมาใช้มากเกินไปจนไม่คำนึงถึงวิถีชีวิตเดิมทางอยู่กับธรรมชาติ รุกล้ำธรรมชาติสร้างอาณาเขตที่อยู่อาศัยและที่ทำกินจนมากเกินไปจนเกิดปัญหาภัยธรรมชาติตามมา เช่น ดินถล่ม ไฟป่า และหมอกควัน เป็นต้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“มนุษย์อยู่ได้ในทุกวันนี้เพราะมีธรรมชาติเป็นต้นทุนแห่งชีวิตที่ดำเนินชีวิตได้อยู่มาจนถึงทุกวันนี้ เพราะธรรมชาติให้อากาศให้ทุกสิ่งแก่มนุษย์แต่เรากลับร่วมมือกันทำลายธรรมชาติที่ให้อาชีพรเรา เพราะมนุษย์ทุกวันนี้ห่างจากแหล่งยึดเหนี่ยวจิตใจ คือหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาที่ยึดถือสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษ ทำให้ทำอะไรตามใจตนมากขึ้นไม่คิดถึงผลลัพธ์ที่จะตามมา การทำลายธรรมชาตีก็นับเหมือนการทำลายหรือปิดจุมูกตัวเองนั่นเอง”^๘

กล่าวโดยสรุปแล้ว มนุษย์อยู่ได้เพราะธรรมชาติและธรรมชาติจะยั่งยืนได้ก็เพราะน้ำมือมนุษย์ สิ่งที่จะทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์นั้นคือธรรมะของพระพุทธองค์ คือหลักธรรมคำสอน เช่น หลักอิทธิบาท, หลักขรวาสธรรม เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านั้นจะทำให้ปัญหามหมอกควันและปัญหาอื่นๆ นั้นหมดไปเองหากมนุษย์เรานำหลักธรรมคำสอนมาปฏิบัติและปรับใช้

^๘ สัมภาษณ์ พระครูวินิจสุภาจาร, เจ้าคณะอำเภอแม่ออน, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

๔.๖ ผลการวิเคราะห์การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิจัยแบบผสมวิธี

๔.๖.๑ ผลการวิเคราะห์การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิจัยแบบผสมผสาน ด้านฉันทะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นในการจัดการหมอกควัน ในด้านฉันทะ หมายถึง ความพอใจในการจัดการหมอกควัน ว่าขาดการดูแลจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มากที่สุด และเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีงบประมาณสนับสนุน มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับระดับความคิดเห็นข้อมูลเชิงปริมาณในด้านหน่วยงานรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาหมอกควัน (๓.๔๐ = ปานกลาง) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาหมอกควันควรมีบทบาท มีมาตรการ ส่งเสริม ฝั่ระวัง และให้ข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น และประชาชนควรให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ในส่วนตัวแล้วถือว่ามีความพอใจในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในทุกๆ ปี ที่ได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาในส่วนของหน่วยงานและประชาชน แต่ส่วนตัวคิดว่าควรจะได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่มากกว่านี้ที่จะร่วมกันป้องกันการเผาป่า เพราะไฟป่าเป็นสาเหตุของการเกิดหมอกควันทั้งที่เกิดโดยธรรมชาติและฝีมือมนุษย์เอง...”^๙

๔.๖.๒ ผลการวิเคราะห์การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิจัยแบบผสมผสาน ด้านวิริยะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นในการจัดการหมอกควัน ในด้านวิริยะ หมายถึง ความพยายามในการแก้ไขปัญหาหมอกควันว่า ประชาชนในชุมชนไม่ปฏิบัติตามนโยบายเท่าที่ควร มากที่สุด และเสนอแนะให้ประชาชนควรปฏิบัติตามนโยบายและข้อบังคับในช่วงห้ามเผาหรือฤดูแล้ง มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับระดับความคิดเห็นข้อมูลเชิงปริมาณในด้านการรณรงค์ในการจัดการหมอกควัน (๓.๓๓ = ปานกลาง) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหา ให้ข้อมูลข่าวสาร มีการฝึกอบรมเพื่อลดการเผา มีการจัดกิจกรรมมอบรางวัลแก่ชุมชน และทุกภาคส่วนมีการเฝ้าระวังมากขึ้น จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ปัญหาหมอกควันในตำบลแม่ทาส่วนใหญ่เกิดจากการเผาป่า เผาวัสดุทางการเกษตร เป็นส่วนใหญ่ ทั้งที่เกิดจากพื้นที่ตำบลแม่ทาเอง และพื้นที่ตำบลใกล้เคียงที่ติดต่อกันด้วย ในส่วนทางฝ่ายบริหารของตำบลก็พยายามช่วยกันรณรงค์ และป้องกันอยู่ตลอด...”^{๑๐}

๔.๖.๓ ผลการวิเคราะห์การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิจัยแบบผสมผสาน ด้านจิตตะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นในการจัดการหมอกควัน ในด้านจิตตะ หมายถึง ความเอาใจใส่ในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ซึ่งปัญหายังเกิดขึ้นจากฝีมือมนุษย์ คือในชุมชนมีการ

^๙ สัมภาษณ์ นางสาวภัทราพร ลายจุด, นายอำเภอแม่ออน, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายกนกศักดิ์ ดวงแก้วเรือน, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ลักลอบเผาป่า เพื่อหาของป่าและล่าสัตว์ ประชาชนควรมีจิตสำนึกมากขึ้น ไม่มองเพียงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ตนเองมากเกินไป เพื่อช่วยกันป้องกันปัญหาหมอกควันในพื้นที่ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับระดับความคิดเห็นข้อมูลเชิงปริมาณในด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน (๓.๔๘ = ปานกลาง) ที่ชี้ให้เห็นว่าส่วนใหญ่ทราบถึงสาเหตุ มีความรู้และความเข้าใจ กฎข้อบังคับ บทบาทหน้าที่ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน แต่ก็มีประชาชนบางกลุ่มที่ยังขาดจิตสำนึกต้องเสริมสร้างความเข้าใจ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...มนุษย์เราในปัจจุบันเจริญแค่ว่าทางโลกแต่ทางธรรมและจิตใจไม่ได้เจริญตาม ตรงกันข้ามพากันละเลยหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่มีส่วนสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวัน มองแต่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไปจนไม่คิดถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับสังคมรอบข้าง...”^{๑๑}

๔.๖.๔ ผลการวิเคราะห์การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิจัยแบบผสมผสาน ด้านวิม้งสา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นในการจัดการหมอกควัน ในด้านวิม้งสา หมายถึง การไตร่ตรองพิจารณาวิธีการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการลงมาแก้ไขปัญหาการเผาป่าโดยตรง หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเข้ามาทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนมากขึ้น รวมถึงทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันทั้งในส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตัวประชาชนในชุมชนแก้ไขปัญหาหมอกควัน ช่วยการแก้ไขที่สาเหตุต้นตอของปัญหาร่วมกัน จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ทุกปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางโลกหรือทางธรรมล้วนมีทางออกแห่งปัญหา อย่างเช่นปัญหาหมอกควัน รู้ว่าต้นเหตุมันเกิดจะสิ่งไหนก็ควรไปแก้ไขที่สาเหตุแห่งปัญหา...”^{๑๒}

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระอธิการสมพงษ์ ฐานวิโร, ประธานหน่วยอบรมประชาชนตำบลแม่ทา, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระครูอมรธรรมวงศ์, เจ้าคณะตำบลแม่ทา – ทาเหนือ, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน

จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed

Methods)

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สามารถสรุปได้ว่าการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งให้เห็นว่าการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพระดับหนึ่ง ซึ่งหากแยกตามด้านชี้ให้เห็นว่าด้านสาเหตุของหมอกควันเกิดจากการเผาป่าโดยฝีมือมนุษย์ การเผาขยะในชุมชน และการเผาเศษวัสดุในชุมชน เป็นส่วนใหญ่ ส่งผลผลกระทบต่อสุขภาพ โรคภูมิแพ้ และเกิดความเสียหายต่อการท่องเที่ยวในชุมชน ดังนั้นหน่วยงานมีบทบาทในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันควรมีการส่งเสริมความรู้การนำเกษตรอินทรีย์เพื่อลดการเผา และใช้มาตรการและกฎหมายการจัดการเผาป่าอย่างเข้มงวด รวมถึงส่งเสริมด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควันให้ประชาชนทราบถึง บทบาทและหน้าที่ สาเหตุ และมีความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชน มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน และทุกภาคส่วนมีการเฝ้าระวังและลาดตระเวนในพื้นที่เสี่ยง

นอกจากนั้นการนำหลักอิทธิบาทธรรมมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันเกิดความพอใจในการจัดการหมอกควันระดับหนึ่ง แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็พยายามช่วยกันแก้ไขปัญหา ในส่วนของราชการและประชาชนนั้นได้ช่วยกันป้องกันสาเหตุของการเกิดปัญหาหมอกควัน และช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบในหลายด้าน ในส่วนของหน่วยงานก็มีโครงการ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สามารถพินิจวิเคราะห์ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากสิ่งใดเป็นอันดับแรก แล้วมาพิจารณาต่อถึงหนทางในการแก้ไขปัญหา รู้จะเอาใจใส่ในหน้าที่ ความเป็นอยู่ สังคมรอบข้างมากขึ้น มีความพอใจในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชนที่ผูกพันกับธรรมชาติ

ดังนั้นแล้วการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จะเกิดผลมากขึ้นคือทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชนควรร่วมมือกันแก้ไขที่ต้นเหตุแห่งปัญหาของหมอกควัน มีการรณรงค์ใช้นโยบายเหมือน ๆ กัน ในพื้นที่ตำบล อำเภอ ที่มีพื้นที่ติดหรือใกล้เคียงกัน เพราะปัญหาหมอกควันนั้นหากเกิดขึ้นตำบล อำเภอ หรือพื้นที่อื่น ก็สามารถส่งผลกระทบต่อพื้นที่ใกล้เคียงได้ เนื่องจากหมอกควันแขวนลอยบนอากาศ เคลื่อนที่ตามกำลังลมบนอากาศ ทำให้ลอยตัวไปยังพื้นที่อื่นๆ ได้ง่าย และทุกภาคส่วนควรมีการนำหลักทำทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันด้วย เพราะหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสามารถสอนมนุษย์และฝึกมนุษย์ให้ได้ดี ทั้งทางกายและจิตใจทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึก ตัวประชาชนในพื้นที่เองควรเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตในปัจจุบันให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด ทำลายสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด ปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติดีจะหมดไป